

Ministerie van Financiën

20/2-13.00 uur

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretarisnaar bespreken
Johns komend weekoverleg (20/2)

Cluster Uitvoeringsbeleid

Inlichtingen

www.minfin.nl

Datum

13 februari 2019

Notitienummer

2019-000028333

Auteur

dhr. drs.

Van

directeur-generaal
Belastingdienst

Kopie aan

hoofddirecteur Fiscale en
Juridische zaken

Bijlagen

3

notitie

CAF11: overzicht stand van zaken

Aanleiding

- Vorige week heeft u een notitie ontvangen over de uitspraak van de Rechtbank Den Haag in de CAF11 zaak. Over de gevolgen van die uitspraak wordt u bijgepraat tijdens het werkoverleg met DG Belastingdienst op 20 februari om 15.00 uur.
- In de notitie van vorige week is aangekondigd dat u nog een overzichtsnotitie zou ontvangen over andere ontwikkelingen in het CAF11 dossier. Dit is die overzichtsnotitie.
- In deze notitie ontvangt u:
 - Conceptantwoorden op vragen van de advocaat het gastouderbureau, mevrouw over het gebruik van toezichtlijsten door Toeslagen (bijlage 1);
 - De reactie vanuit Financiën op de klacht die de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) in 2017 heeft ontvangen van de advocaat van het gastouderbureau, mevrouw over het vastleggen van de tweede nationaliteit door Toeslagen (Bijlage 2);
 - Stand van zaken lopend Wob-verzoek mevrouw (Bijlage 3);
 - Onderzoek van de Kinderombudsman naar aanleiding van CAF11; (Bijlage 4)
 - Een overzicht van de voortgang van verbetermaatregelen die zijn ingezet bij Toeslagen naar aanleiding van CAF11 (Bijlage 5). Tijdens uw gesprek met DG Belastingdienst op 20 februari zal de nieuwste versie van bijlage 3 met u worden besproken.

Beslispunt

- Voordat de antwoorden op vragen van mevrouw over het gebruik van toezichtlijsten door Toeslagen worden verzonden, kunt u overwegen pro-actief de Tweede Kamer te informeren. De brief kan een bredere inhoud bevatten en ook de voortgang van de verbetermaatregelen aan de orde laten komen en eventueel het rapport van de Kinderombudsman. Bent u akkoord met het sturen van een kamerbrief?

Kernpunten

- Gebruik toezichtlijsten door Toeslagen
- Door een gemachtigde (mevrouw) is een aantal vragen gesteld over verschillende soorten lijsten die door Toeslagen worden gebruikt bij de vaststelling van het recht op toeslagen. Deze vragen zijn aan de directeur Toeslagen, de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en in een

procedure over de vaststelling van de kinderopvangtoeslag bij de Raad van State gesteld.

- Vanuit Toeslagen is aan mevrouw [] toegezegd dat zij deze week een reactie op haar vragen ontvangt, maar wij willen u eerst in gelegenheid stellen of de TK eerst moet worden geïnformeerd omdat wij verwachten dat deze informatie media-aandacht kan krijgen.

Korte samenvatting

- Toeslagen maakt gebruik van een toezichtlijst waarop aanvragers van een toeslag staan, waarbij er sprake is van een vermoeden van misbruik of oneigenlijk gebruik. De aanvragen op deze lijst worden niet automatisch afgedaan, maar handmatig door een medewerker van de Toeslagen. De aanvrager van een toeslag krijgt waar hij of zij recht op heeft. Daarnaast wordt beoogd te voorkomen dat een burger later een terugvordering krijgt.
- De 'uitsluitlijst burgerportaal' is het zwaarste middel, dat enkel in bijzondere situaties wordt ingezet. Momenteel staan 4 personen op deze lijst en hebben daarmee tijdelijk geen toegang meer tot het digitale burgerportaal. Burgers worden hiervan met een brief op de hoogte gesteld.
- De andere lijsten (uitsluitlijst formeel beschikking, indicatie afwijkende behandeling en insluitlijst) grijpen in op verschillende fasen in het geautomatiseerde proces. Het is voor een burger wel mogelijk om zelf aanvragen of wijzigingen te doen.
- Uit onderzoek van Toeslagen is gebleken dat van de meer dan 5 miljoen toeslagbetrokken huishoudens 7.029 personen, met daarnaast een eventuele partner, op de toezichtlijst staan. Drie ouders aangesloten bij het gastouderbureau staan op de toezichtlijst, maar niet vanwege het CAF11-dossier. *(maar vanwege...?)*
- Deze middelen worden niet alleen ingezet bij controle van het recht op toeslag, maar ook om te voorkomen dat burgers een onjuiste beschikking ontvangen bij handmatige wijzigingen door Toeslagen.

Mogelijke risico's gebruik lijsten

- Het gebruik van deze lijsten is op grond van de AVG toegestaan. Wel zijn in dit concrete dossier aan twee voorwaarden van de AVG niet volledig voldaan. Het betreft de informatieverplichting op de website van de Belastingdienst en of het gebruik van lijsten voldoende omschreven is in het (nog niet gepubliceerde) register van verwerkingen.
 - Dit betekent bijvoorbeeld dat de 4 personen die op de uitsluitlijst burgerportaal staan vooraf kennis hadden moeten kunnen nemen van het beleid op dit punt en niet achteraf zoals nu is gebeurd.
 - Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat het plaatsen op 1 van deze lijsten geen besluit is waartegen bezwaar of beroep kan worden ingesteld. De rechter heeft zich daarover echter nog niet uitgelaten.
 - Wel kan een betrokkene op grond van de AVG bijvoorbeeld verzoeken om van een lijst te worden verwijderd. Tegen een afwijzende beslissing op een dergelijk verzoek staat bezwaar en beroep open.
 - Door [] is aan de FG gevraagd of hij toezicht houdt op de lijsten. De FG heeft deze vraag nog niet beantwoord.
 - Toeslagen werkt momenteel aan een aanpassing van de website om het in lijn te brengen met de AVG.
2. Correspondentie met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) over het vastleggen van de tweede nationaliteit door Toeslagen
- De AP, externe toezichthouder, heeft op 6 juli 2017 DG Belastingdienst verzocht om informatie over het vastleggen van de tweede nationaliteit door Toeslagen. Strekking van het antwoord is dat de Toeslagen, conform de Awir, mag beschikken over gegevens over de nationaliteit. De nationaliteit wordt uiteraard niet gebruikt als selectie criterium om bij aanvragers van kinderopvangtoeslag (extra) toezicht uit te voeren.

- Op 26 november 2018 verzoekt de AP de minister van Financiën om informatie c.q. documenten. De aanleiding is berichtgeving in de media over stopzetting van de kinderopvangtoeslag en een brief van u daarover aan de Tweede Kamer. DG Belastingdienst heeft op 7 december 2018 de gevraagde informatie gestuurd. Op 17 december 2018 is een aanvulling gestuurd (alle brieven zijn als bijlage bijgevoegd).

Functionaris voor gegevensbescherming (interne toezichthouder)

- In mei 2017 krijgt de toenmalige Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) van de AP het signaal dat er geklaagd is over Toeslagen en het vastleggen van de tweede nationaliteit. Op 30 juni 2017 stelt mevrouw [] per e-mail vragen aan de FG.
- Uit het bericht blijkt dat mevrouw [] al een jaar eerder contact heeft gezocht met Toeslagen; ook blijkt dat er eerder telefonisch contact is geweest tussen de FG en haar. In een e-mail van 21 juli 2017 van de FG aan mevrouw [], n.a.v. nieuw telefonisch contact, verwijst de FG naar de brief van 18 juli 2017 (zie hierboven) aan de AP.
- In maart 2018 stelt mevrouw [] in een andere procedure (over kinderopvang) dat er een klacht is ingediend bij de AP. Het blijkt dat zij zich op 23 februari 2018 bij de FG heeft beklagd over de reactie op haar e-mail van 30 juni 2017.
- Op 7 januari 2019 heeft mevrouw [] vragen gesteld aan de huidige FG over het gebruik van toezichtlijsten. De vragen komen grotendeels overeen met de vragen die zij aan Toeslagen heeft gesteld. De FG is betrokken bij advisering over AVG-aspecten in dit verband.

3. Wob-verzoek

- Mevrouw [] heeft in november 2018 een Wob-verzoek ingediend inzake de juridische kosten van het CAF 11-Hawaii proces. Zij heeft hierbij gevraagd naar de interne juridische kosten evenals de kosten gemaakt door de Landsadvocaat (facturen van de advocaten die deze zaak behandelen). Het primaire verzoek is op 22 januari jl. afgewezen en er zijn geen documenten openbaar gemaakt (beschikking is als bijlage bijgevoegd).
- U bent van deze afwijzing en het versturen van het Wob-verzoek op de hoogte gesteld middels een notitie (bijgevoegd). Mevrouw [] is inmiddels in bezwaar gegaan. De hoorzitting in Utrecht is 14 februari.

4. Kinderombudsman en het CAF11 -dossier

- Op 31 juli 2018 heeft de Kinderombudsman een brief aan Toeslagen gestuurd waarin zij Toeslagen verzoekt om in het CAF 11 dossier vanuit het kinderrechtenperspectief te reflecteren op twee besluiten: het stopzetten van de kinderopvangtoeslag per 1 september 2014 en het niet meer opnieuw aan kunnen vragen van de toeslag. Op 30 augustus 2018 is door de DG gereageerd op deze brief (beide brieven zijn bijgevoegd). Betoogd is dat Toeslagen het belang van het kind niet hoeft mee te wegen bij het stopzetten van de toeslag omdat de kinderopvangtoeslag niet gaat over het recht van kinderen om naar de opvang te kunnen gaan maar over het recht van werkende ouders op een tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang.
- 14 februari is een reactie door de Kinderombudsvrouw verzonden, o.a. naar de directeur Toeslagen (zie bijlage). Zij schrijft dat Toeslagen wel binnen de mogelijkheden van de voor de Belastingdienst geldende wet- en regelgeving de mogelijke gevolgen voor het kind of de groep kinderen en daarmee hun belang had moeten bepalen voor het besluit om de kinderopvang stop te zetten per 1 september 2014. Toeslagen werkt momenteel aan een reactie op deze brief. Een medewerker van de Kinderombudsman heeft daarbij aangegeven dat zij heeft vernomen dat mevrouw [] contact heeft met een journalist die hier eventueel, afhankelijk van de inhoud van de brief, aandacht aan zal besteden.

5. Voortgang maatregelen Toeslagen n.a.v. CAF 11

Periodiek wordt u door DG Belastingdienst bijgepraat over de voortgang van de verbetermaatregelen die eind vorig jaar zijn ingezet. In bijlage 3 bij deze notitie vindt u de laatste versie van de actiepuntenlijst. De inhoud van deze lijst zal met u besproken worden op 20 februari.

Bijlage 1

Antwoorden op vragen over toezichtlijsten

Bijlage 2

Correspondentie met de Autoriteit Persoonsgegevens over onder vastleggen tweede nationaliteit

Bijlage 3

Stukken lopen Wob-verzoek

Bijlage 4

Stukken onderzoek Kinderombudsman naar CAF11

Bijlage 5

Voortgang maatregelen Toeslagen die zijn ingezet n.a.v. CAF 11

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 28333 - CAF11: overzichtsnotitie

Nummer: 2019-0000003404

Algemeen taakverzoek: BDG: Advies aan DGBD paraferen. LG 14/2

COM wijst er op dat de vraag in bijlage 1 nog een duidelijker (bevestigend) antwoord behoeft:
"Is het plaatsen op deze toezichtlijsten / uitsluitlijsten / insluitlijsten gebaseerd op wetgeving?"
Spoedshalve wel door.

Document: OUDE VERSIE CAF11: overzicht stand van zaken (2019-0000026945)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
Uijlenbroek, JUM () (MT)	14-02-2019, 16:00	DGBEL Paraferen
() (COMM)	14-02-2019, 15:26	COMM voor DGBEL Paraferen
Bleek, J () de (MT)	14-02-2019, 12:02	DGBEL/MT Fiscaliteit Paraferen
() (BEDRIJF)	13-02-2019, 17:34	DGBEL/Bedrijf Financieel Paraferen
() (MT)	13-02-2019, 16:53	DGBEL/Uitvoeringsbeleid Paraferen

Laatste wijziging: () () (UITVOERINGSBELEID) op 14-02-2019, 18:11

56 : spoedshalve cc